

विपश्यना

साधकहरूका लागि
प्रेरणा पत्र

बुद्ध वर्ष २५४०

बैशाख २०५४

वर्ष १४ अङ्क १

धम्मवाणी

असेवना च बालानं, पण्डितानञ्च सेवना ।

पूजा च पूजनीयानं, एतं मङ्गलमुत्तमं ॥

श्रामणोर - विनय, ३-२

मूर्खजनको संगत नगर्नु, बुद्धिमानहरूको संगत
गर्नु र पूज्य व्यक्तिहरूको पूजा गर्नु - यही उत्तम
मंगल हुन् ।

हुनुहुन्थ्यो गुरुदेव

कमलकमल कोमल तर बज्र कै कठोर

मैत्री र करुणाले ओतप्रोत भएको सन्त पुरुषको हृदय कमलको फुल झैं कोमल हुन्छ । परन्तु कर्तव्यपरायणताको कारण जहाँ आवश्यक हुन्छ त्यहाँ बज्र झैं कठोर बन्न पुग्दछ । सयाजी उ वा खिनको जीवनमा यी दुवै प्रकारका गुणहरू पटक पटक भएको पाइन्छ । ती मध्ये केही घटना यहाँ उल्लेख गर्न लागेका छौं ।

४ जनवरी, १९४२ मा ब्रम्हदेश स्वतन्त्र भयो । परन्तु नव स्वतन्त्र सरकारको आरम्भ समयदेखि नै विभिन्न बहुरंगी वागिहरूसंग सामना गर्नु पर्यो । भिन्न भिन्न मतवालम्बी वागीहरूको कारण देशको विभिन्न स्थानबाट सरकार विरुद्ध आवाज उठाउन थाल्यो । तिनीहरूसंग हतियारको कमी थिएन । द्वितीय विश्वयुद्धमा आफ्नो ज्यान अन्य मित्र राष्ट्रहरूले बर्मी युवकहरूलाई आफ्नो समर्थन जमाउनको लागि खुल्ला रूपमा हात हतियार वितरण गरिएको थियो । जब देशमा सुव्यवस्थित शासन लागू गर्नको लागि यी नै बाधक बन्न थाले । वागिहरू यति शक्तिशाली थियो कि नवनिर्मित सरकारको लागि तिनीहरूको सामना गर्नु कठीन थियो । चारैतिर फैलिरहेको वागिहरूको प्रभुत्व जम्न थाल्यो । सबैतिर उनीहरू कै कब्जामा थियो । समाजवाद, साम्यवाद, जातिवाद, क्षेत्रवादको कारण बन्नुको साथै वागिहरू विभिन्न स्थानमा कब्जा गरेर बसेको थियो । एक समयमा त वर्माको संयुक्त सरकार केवल रंगून सरकारको सरकार मात्र बन्न पुगेको थियो । वागीहरूको एक दलले रंगून शहरमा समेत आफ्नो प्रभुत्व जमाउने प्रयत्न गरेको थियो । शहरभन्दा १०-१२ मील टाढासम्म आफ्नो आधिपत्य जमाउने थियो । संयुक्त सरकारको अस्तित्व खतरामा परेको थियो । देशमा बराजकता फैलिएको थियो । रंगूनको सरकार ढलेमा देशको संयुक्त सरकार नै खतम हुनेथियो । सारा देश सा-साना टुकामा विभाजित हुनेथियो । सरकार चिन्तित थियो, सेना चिन्तित थिए । यस्तो गर्नु के ? बच्ने केही उपाय थिएन ।

पूज्य गुरुदेव देशमा सुख शान्ति चाहन्थ्यो, समृद्धि चाहन्थ्यो । तर उहाँलेमात्र के गर्न सक्नुहुन्थ्यो र ? उहाँको बल त धर्म-बलमात्र थियो । कहिले प्रधानमन्त्रीको घरमा गएर मंगल मैत्री दिनुहुन्थ्यो । कहिले आफ्नो घरमा बसेर आफ्नो देशको सुरक्षा होस् भनेर मंगल कामना गर्नुहुन्थ्यो ।

उहाँको हृदय कमल झैं कोमल भएतापनि कुनै कुनै घटनालाई हेर्दा उनको हृदय बज्रजस्तो कठोर देखिन्छ । तत्कालिन वर्मा सरकारको आपतकालिन अवस्था सुन्दाउनको लागि छिमेकी देशबाट मद्दत मागेको थियो । छिमेकी मित्र राष्ट्र थियो । छिमेकी राष्ट्रले सहयोग गर्न स्वीकार गर्‍यो । तर जुन सामानहरू उस्ले दिन स्वीकार गरेको थियो, ती हवाई जहाजबाट मात्र ल्याउन सम्भव थियो । तर सरकारसंग आवश्यक विमान सेवा उपलब्ध थिएन । त्यो पनि विदेशबाट नै उपलब्ध गराउनु पर्दथ्यो । यस योजनालाई सफल बनाउन सरकारले जुन निर्णय गर्‍यो त्यो देशको कानूनसंग अमिल्दो थियो ।

सयाजी उ वा खिन एकाउन्टेन्ट जनरल हुनुहुन्थ्यो । उहाँले सरकारको त्यस निर्णयलाई अवैध विरोध गर्नुभयो । सरकार असमंजसमा पर्यो । प्रधानमन्त्रीलाई थाहा थियो कि सयाजीको सिद्धान्त प्रबल छ । परन्तु यस मामलामा सम्झौता गर्नेहरू थिएन । उहाँ हमेशा यही भन्नु हुन्थ्यो कि राज्यकोषको एक पैसा पनि नियम विरुद्ध खर्च हुन नदिनको लागि नै म काम गरिरहेछु, त्यस काम गरे वापत म तलब लिने गर्दछु ।

प्रधानमन्त्रीको मनमा सयाजीको यस कर्तव्यनिष्ठताको प्रति अपूर्व सन्मान थियो । परन्तु अवस्था एकदम नाजुक थियो । अतः सयाजीलाई सरसल्लाह गर्नको लागि बोलाइयो । परन्तु, आपतकालिन अवस्था सुन्दाउनको लागि हर हालतमा सामान ल्याउनु नै पर्थ्यो । यसको लागि खर्चको अति आवश्यक थियो । यस समस्याको लागि सयाजीसंग के गर्ने भन्ने प्रश्न गरे । सयाजीले मार्ग दर्शन गर्नु भयो र सरकारले त्यसलाई अपनायो, सही उद्देश्य पूर्ती गर्न सफल

त्यस्तै एउटा अर्को प्रसंग

विस्तारै-विस्तारै राष्ट्रिय सेनाले वागिहरूलाई खतम गर्‍यो । केवल सुदूरवर्ती पहाडी देश बाहेक लगभग सम्पूर्ण भागमा वागिहरूलाई साम्य गरेको थियो । अब सरकारले समाज-कल्याणको विभिन्न योजनाहरूमा अधिक ध्यान दिन थाल्यो । भिक्षु संघको कृपाले देशमा साक्षरताको समस्या थिएन । केहीलाई छोडेर सारा देशवासी साक्षर थियो । परन्तु उच्च शिक्षाको अभाव थियो । यसलाई पूर्ती गर्ने हेतुले गाउँ-गाउँसम्म वयस्क-शिक्षा आरम्भ गर्ने घोषणा प्रधानमन्त्रीले गर्नु भयो । साथमा यस कार्यको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयबाट एक मुष्ट रकम निष्काशन गर्ने घोषणा पनि गर्नु भयो ।

यस योजना प्रति सयाजीको पूर्णतया सहानुभूति थियो । परन्तु यति धेरै रूपैयाँ बजेट अनुसार कहींबाट पनि निष्काशन गर्न मिल्दैनथ्यो । अतः एकाउन्टेण्ट जनरलले त्यसको विरोध गर्‍यो । प्रधानमन्त्रीलाई बडो अफठारो पऱ्यो । उ वा खिनको विरोध नियमानुकूल नै थियो । अतः सयाजीको कुरालाई स्वीकार गर्‍यो । परन्तु घोषणा गरेको कुरालाई पूरा गर्नु पनि त्यत्तिकै आवश्यक थियो । प्रधानमन्त्रीले यसको परिपूर्तिको लागि एउटा अर्को बाटो खोज्यो । रंगूनको रेस-कोर्स क्लवका प्रमुख अधिकारीहरूलाई बोलाइयो र यस योजना सफल गर्नको लागि केही सहयोग माग्यो । यसको लागि एकदिन स्पेशल घोडादौड प्रतियोगिताको आयोजना गर्‍यो, जसको प्रवेश शुल्क महँगो थियो । त्यसबाट हुने आम्दानी त्यस शुभकार्यको लागि दान दिने निर्णय गर्‍यो । प्रधानमन्त्रीको निर्णयलाई कसले टाल्न सक्छ र ? उहाँको निर्णय अनुसार काम भयो । रेस-क्लवलाई यस खेलबाट धेरै आम्दानी भयो । एक विशाल सार्वजनीन सभामा यस रकमको चेक रेस क्लवले प्रधानमन्त्रीलाई भेट दियो र प्रधानमन्त्रीले सम्बन्धित मन्त्रीलाई भेट दिइयो ।

आयोजना पश्चात केस पुनः सयाजीको अफिसमा पुग्यो । उहाँले पैसा निष्काशन गर्न रोकिदिनु भयो । प्रधानमन्त्री हैरान हुनुभयो । प्रधानमन्त्रीको आफ्नो प्रतिष्ठाको कुरा थियो । उ वा खिनले फेरि किन चेकको भुक्तानी गर्न रोक्यो ? त्यो त सरकारी पैसा थिएन । त्यसलाई रोक्ने उसको के अधिकार ? रेस-कोर्सबाट भएको आयबाट सरकारी टैक्स काटेर बाँकी रकम भुक्तान गर्न सकिन्छ भन्ने कुरा उहाँले बताउनु भयो । प्रधानमन्त्री नाजवाव थियो, उहाँले मुस्कुराउँदै स्वीकार गर्नु भयो र त्यस्तै नै भयो ।

प्रधानमन्त्रीको त के कुरा, कुनै पनि क्याबिनेट मन्त्रीको निर्णयको विरोधमा निर्भयतापूर्वक आवाज उठाउने काम यही अफिसरले मात्र गर्न सक्थ्यो ।

X X X

उ वा खिन देशको शासन सेवा जिम्मेदारी पूर्वक निभाउनमा जति निर्भिक थिए उतिकै निष्पक्ष पनि । यसै प्रसङ्गमा एउटा अर्को घटना ।

उहाँको अफिसमा एकजना कनिष्ठ अधिकारी थियो । उहाँको प्रिय शिष्य थियो । ऊ एकदम विनम्र र सेवाभावी व्यक्ति थियो । गुरुजीको सेवामा सदैव तत्पर रहन्थ्यो । गुरुजीको पनि उनी प्रति अधिक वात्सल्य भाव थियो । परन्तु त्यो वात्सल्यभाव कर्तव्य-परायणताको क्षेत्रमा त्यति सुदृढ हुन सकेको थिएन । सालको अन्तिम समयमा अधिकारीहरूको प्रमोशनको समय थियो । प्रमोशनको लिस्टमा यस व्यक्तिको नाम सबभन्दा माथि थियो, किनकि सेवा वर्षको आधारमा उ अन्यभन्दा वरिष्ठ थियो, यसकारण प्रमोशनको सही हकदार थियो । गुरुदेवले चाहनु भएको भए उसको प्रमोशनको सिफारिश सजिलै गर्न सक्नुहुन्थ्यो । तर उहाँले गरिदिनु भएन । प्रमोशनको लागि केवल वरिष्ठताले मात्र पुग्दैनथ्यो, योग्यता र कार्य दक्षता पनि चाहिन्थ्यो । त्यसको कमी उनमा थियो । गुरुजीले उसलाई माया गरेर सम्झाउनु भयो पहिला लेखा सम्बन्धी परिक्षा पास गर अनी तिम्रो प्रमोशन गरिदिन्छु । शिष्यले गुरुजीको कुरा स्वीकार गर्‍यो । यो परिक्षा पूरा गर्नको लागि उसलाई दुई वर्ष लाग्यो, तब उसको प्रमोशन गरिदियो ।

निर्भयताको साथै निष्पक्षताको विशिष्ट गुण पनि उहाँमा निहित थियो ।

यस्तो निर्भिक र निष्पक्ष, निस्पृह र निरासक्त वात्सल्य प्रेमको धनी व्यक्ति यदाकदा पाउँदैन । कमलभन्दा कोमल परन्तु वज्र झै कठोर पनि । मेरो सौभाग्य हो कि यस्तो अनासक्त गुरुदेवको चरणमा बसेर धर्म सिक्ने अवसर पाएँ । उनको गुणको सम्झनामा उहाँलाई सत् सत् प्रणाम !

(साभारः हिन्दी विपश्यना पत्रिका,
मार्ग पूर्णिमा, १९९१)

धर्मपुत्र
स.ना.गो.

१९९७ को लागि नवनियुक्त आचार्यहरू तथा तिनका कार्यभार :

- १, २) श्री राम सिंह एवं श्रीमती जगदीश कुमारी : भारत सरकार एवं राज्य सरकारहरूमा विपश्यनाको प्रचार-प्रसार ।
- ३) डा. ओम प्रकाश : धम्मसोत, दिल्लीमा सेवा ।
- ४, ५) श्री सत्येन्द्रनाथ एवं श्रीमती लाज टंडन : सहायक आचार्य, वरिष्ठ सहायक आचार्य, ट्रष्टी एवं धर्मसेवकहरूको कार्यशाला ।
- ६) श्री एस. अडवियप्पा : आन्ध्रप्रदेश, तुमिलनाडु, कर्नाटक एवं केरल में धर्म-प्रचार ।
- ७) श्री लक्ष्मीनारायण राठी : 'श्रमश्रृङ्ग' काठमाडौं, 'धम्मजननी लुम्बिनी, 'धम्मतराई' विरगञ्ज, 'धम्मसुवत्थी' श्रावस्ती, 'धम्मचक्र' सारनाथ, 'धम्मकेतु' दुर्ग-भिलाई, 'धम्मकानन बालाघाट, 'धम्मगंगा' कलकत्ता, 'धम्मउपवन' वार चकियामा सेवा प्रदान ।
- ८) श्री वालकृष्ण गोयन्का : 'धम्मखेत' हैदरावाद, 'धम्मसेतु' मद्रासमा सेवा प्रदान ।

- १) श्री राधेश्याम गोयन्का : प्रकाशन, सी. डी. - रोम एवं 'धम्मतपोवन' खडावली (घाना) मा सेवा प्रदान ।
- १०) श्रीमती उषा मोडक : 'धम्मानंद' पूना, 'धम्मालय' कोल्हापुरमा सेवा तथा धर्म सेविकाहरूलाई प्रशिक्षण ।
- ११) श्री चौथमल गोयन्का : 'धम्मसुमन' बैंगलोरमा सेवा ।
- १२, १३) श्री भीमजी एवं श्रीमती पुष्पा सावला : 'धम्मसिन्धु' वाडामा सेवा प्रदान ।
- १४, १५) श्री महासुख एवं श्रीमती मञ्जु खंधार : 'धम्मगिरी' मा सेवा ।
- १६, १७) श्री प्रेमजी एवं श्रीमती मधु सावला : 'धम्मगिरी' मा सेवा ।
- १८, १९) प्रो. प्यारेलाल एवं सुशीला धर : 'धम्म-तिहाड' तिहाड-जेलमा सेवा प्रदान ।
- २०) डा. राजेन्द्र चोखानी : शोध - कार्य ।
- २१, २२) श्री नटवरलाल एवं श्रीमती कौशल्या पारेख : मध्य गुजरातमा विपश्यनाको प्रचार - प्रसार ।
- २३, २४) श्री काश्यप एवं श्रीमती कमला धर्मदर्शी : उत्तर गुजरातमा विपश्यना प्रचार ।
- २५) श्री बचुभाई शाह : दक्षिण गुजरातमा विपश्यना प्रचार ।
- २६) सुश्री शान्ति शाह : बच्चाहरूको शिविरको व्यवस्थापन ।
- २७) श्री विठ्ठलदास मोदी : 'धम्मविमुक्ति' कुशीनगरमा सेवा ।
- २८) श्री मनहरभाई पटेल : 'धम्मपीठ' अहमदावादमा सेवा ।
- २९, ३०) श्री नारायण एवं रमा पाटिल : 'धम्मसरोवर' मा सेवा ।
- ३१) श्री विमलचन्द्र सुराना : 'धम्मथली' जयपुरमा सेवा ।
- ३२, ३३) श्री शेर सिंह एवं विमला कुमारी जैन : 'धम्मसलिल' देहरादुनमा सेवा ।
- ३४) श्री बलराज चड्डा : 'धम्मशिखर' धर्मशालामा सेवा ।
- ३५, ३६) श्री सुधीर एवं माधुरी शाह : 'धम्मनण' नागपुरमा सेवा ।
- ३७, ३८) श्री जयंतीलाल एवं श्रीमती कमला ठक्कर : 'धम्मकोट' रावकोटमा सेवा ।
- ३९, ४०) श्री अरुण एवं कमला तोषणीवाल : प्राविधिक साधनको व्यवस्थापन ।
- ४१) डा. धनंजय चहवान : विपश्यना विशोधन विन्यासमा सेवा ।
- ४२) सुश्री प्रीति देढिया : विपश्यना विशोधन विन्यास कम्प्युटर विभाग एवं मुम्बईमा वाल शिविर ।
- ४३, ४४) Mr. John & Mrs. Gail Beary : 'धम्मभानु' ब्रिस्टल, 'धम्मकमल' 'धम्मआभा' थाइलैण्डमा सेवा ।

- ४५, ४६) Mr. John & Mrs. Joanna Luxford : 'धम्ममेदिनी' न्यूजीलाण्डमा सेवा ।
- ४७, ४८) Mr. Patrick & Mrs. Ginnie Give-Wilson : 'धम्मभूमी' अस्ट्रेलियामा सेवा ।
- ४९, ५०) Mr. Brindley & Mrs. Dama yanthi Ratwatte : 'धम्मकूट' श्रीलंकामा सेवा ।
- ५१) Dr. Mrs. Kay Wain : 'धम्मज्योति', 'धम्मरतन', 'धम्ममण्डल' मा सेवा ।
- ५२, ५३) Mr. Rick & Mrs. Gair Crutcher : 'धम्मकुञ्ज' वाशिङ्गटनमा सेवा ।
- ५४, ५५) Dr. Bhogilal & Dr. (Mrs) Kamala Gandhi : 'धम्मदीप' इङ्ग्लैण्ड, 'धम्ममही' फ्रान्स तथा यूरोपमा सेवा ।
- ५६) Mr. John Burchall : 'धम्मआलोक' अस्ट्रेलियामा सेवा ।
- ५६, ५८) Mr. Steve & Mrs. Christine Smith : 'धम्मपभा' अस्ट्रेलियामा सेवा ।
- ५९, ६०) Mrs. Anne Doneman : 'धम्मरश्मी' अस्ट्रेलियामा सेवा ।
- ६१, ६२) Mr. Barry & Mrs. Kate Lapping : 'धम्मधरा' मासेच्युसेटमा सेवा ।
- ६३, ६४) Mr. Thomas & Tina Cristman : 'धम्मशिरी' टेक्ससमा सेवा ।
- ६५, ६६) Mr Harry & Vivian Snyder : अमेरीकामा जेलमा धर्मप्रचार ।
- ६७) Bhikkhu Sanghabodhi : 'धम्मकम्बोज' कम्पुचियामा धर्मप्रचार ।
- ६८) Mr. Bill Hart : अंग्रेजी साहित्यमा सेवा ।
- ६९) Mr. Arthur Nichols : दक्षिण अमेरिकामा सेवा ।
- नेपालका लागि नवनियुक्त वरिष्ठ सहायक आचार्य :
- १, २) श्री रूप एवं श्रीमती वीणा ज्योति
नेपालका लागि नवनियुक्त सहायक आचार्य :
- १) श्री अमरचन्द्र धाडेवा

धर्मश्रृङ्गमा आगामी महिनाहरूमा सञ्चालन हुने शिविर कार्यक्रम :

- १) निम्न कार्यक्रमहरू मध्ये आफूलाई अनुकूल शिविरमा सम्मिलित हुनु पूर्व कृपया आचार संहिता पढ्नुहोस् । कमसे कम दुई हप्ता अगाडि आवेदन-पत्र भरेर व्यवस्थापनमा सम्पर्क राख्नुहोस् ।
- २) शिविरको प्रारम्भ शुरु दिनको साँझ हुनेछ र समाप्त अन्तिम दिनको बिहान करिब सात बजे हुनेछ ।

- शिविरार्थीहरूलाई अनुरोध छ कि शिविर शुरू हुने दिनमा नै शिविर स्थलमा आउनु होला, त्यसभन्दा अगाडिको वा पछाडिको दिनमा होइन ।
- ३) शिविरमा आउँदा साथमा टर्च, तन्ना, ओड्ने (सल) तथा मौसम अनुकूलको लुगा र दैनिक उपयोगका सामानहरू ल्याउन नभूलु होला ।
- ४) शिविरको सञ्चालन पूज्य गुरुजीद्वारा मनोनित सहायक आचार्यबाट हुनेछ ।
- ५) **दीर्घ शिविर** : तीस दिवसीय दीर्घ शिविरमा केवल गम्भीर पुराना साधक / साधिकाहरूले मात्र भाग लिन सक्नुहुनेछ ।
- मे १४ - २५
(जेष्ठ १ - १२) - १० दिवसीय
- जुन १ - १२
(जेष्ठ १९ - ३०) - १० दिवसीय
- जुन १४ - २५
(जेष्ठ ३२ - असार ११) - १० दिवसीय

- जुलाई १ - १२
(असार १७ - २८) - १० दिवसीय
- जुलाई १४ - २५
(असार ३० - श्रावण १०) - १० दिवसीय
- जुलाई २८ - अगस्ट २८
(श्रावण १३ - भाद्र १२) - ३० दिवसीय दीर्घ शिविर
(पुराना गम्भीर साधकका लागि)
- अगस्ट १ - १२
(श्रावण १७ - २८) - १० दिवसीय
- अगस्ट १४ - २५
(श्रावण ३० - भाद्र १) - १० दिवसीय

प्रत्येक अंग्रेजी महिनाको अन्तिम शनिवार एक दिवसीय शिविर सञ्चालन हुँदै आइरहेको छ । यस शिविरमा पुराना साधक साधिकाले भाग लिन सक्नु हुनेछ । शिविरमा सम्मिलित हुनको लागि नगर कार्यालय, ज्योति भवनमा अनिवार्य रूपमा केही दिन अगाडि नै सम्पर्क राख्नु होला ।

धर्म गाथा

हिन्दी

गहन निशा वन भटकते, हुआ विकल गुमराह ।
सहज सिखाया धरमपथ, गुरु ने पकडी बांह ॥
धन्य भाग ! गुरुवर मिले, करुणा के भण्डार ।
अन्धेको आँखे मिली, सत्य धनका सार ॥
धरम नीर ऐसा मिला, धुला चित्त का चीर ।
मिटी देखते देखते, तन की, मन की पीर ॥
मन मदमत गजेन्द्र सा, जरा न वश में आय ।
सन्त महावत सा मिला, अंकुश दिया लगाय ॥
जीव डुबकियां खा रहा, भवसागर के बीच ।
धन्य ! धन्य ! गुरुवर मिले, लिया बाह भर खींच ॥
जो गुरुवर मिलते नहीं, धरम - गंगा के तीर ।
तो बस गंगा पूजता, यी पाता ना नीर ॥
मंगल कामना सहित
आजु रत्ना फर्मा
वीरगञ्ज ।

हिन्दी

शील धरम पालन करें, दूर होय दुःख शोक ।
शील धरम से सुधरते, लोक और परलोक ॥
रहें पालते धरम ही, सदाचरणयुक्त होय ।
काया वाणी चित्त के, शील न दूषित होय ॥
रक्षा कर तू धरम की, जो रक्षा की चाह ।
सत्य धरम को छोड कर, और न शरण पनाह ॥
धरम सदा मंगल करे, धरम करे कल्याण ।
धरम सदा रक्षा करे, धरम वडा बलवान ॥
संकट में ही शील की, सही परीक्षा होय ।
सदाचरण छूटे नहीं, तो ही मंगल होय ।
सरिता शीतल शील की, वाणी काय समाय ।
मानव जीवन धन्य हो, मंगल से भर जाय ॥
मंगल कामना सहित
मढा कृष्ण कायस्थ
रोडहाउस क्याफे, ठमेल
फोन नं. २२९९८७

सम्पादक : रोशनी शाक्य, प्रकाशक : नेपाल विपश्यना केन्द्र, धर्मश्रृङ्ग, बुढानीलकण्ठ, काठमाडौं । फोन : ३७६५५/३७१००७ २०५४ वैशाख
सम्पर्क स्थान : श्री रूप ज्योति, ज्योति भवन, पो. व. नं. १२८९६, काठमाडौं । फोन : २-२५४९०/२-२३९६८/२-४८९४९/२-५०५८९
मुद्रक : नेपाल प्रेस, अफिस फोन : २२१०३२, फ्याक्स : (+९७७-१) २२५ ४५०, प्रेस : ४२१ ४५०/४१४ ७५३

जि.प्र.का.द.नं. ३८/५१/५२
हुलाक द. नं. १४/५१/५२

साधकको नाम :

ठेगाना :

● वार्षिक शुल्क रु. २४/-